

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XXII. Idem copiosiùs, & confirmatiùs docetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

sibi nolent fieri, id tamen fecerint alteri. Pœna Talionis divinitus sumenda est certissima, etiam si ca triginta vel quinquaginta, vel etiam annis centum videatur cantari. Hæc prædico vobis & testificor. Nemo igitur supergradiatur neque circumveniat in negotio fratrem suum, quoniam vindex est Dominus de his omnibus, tam minimis, quam maximis. Nemo læsus ulciscatur ipse injuriam. Jus gladii sacrosanctum Deo soli competit, aut quibus id ille commiserit. Quod Hieremias vates promulgans: Fortis, inquit, ultor Dominus, reddens retribuet, vindicans vindicabit, sed in tempore suo. Ad quod etiam Juditha vidua non semel acriter cohortata: Non ulciscamur vos, inquit, pro his quæ patimur, Dominus omnipotens vindicabit in eis. Le-rabitur justus, cum viderit vindictam. Attendite mortales: Nemo nocet alteri gratis. Æqua Talionis pœna in omnem ejuscemodi noxam animadvertit vigilantissima. Non igitur læde, nec læsus vindica.

Nemo malum malo rependit nisi malus.

CAPVT XXII.

Idem copiosus & confirmatus docetur.

Lex Talionis olim à Deo constituta hæc erat: Qui manu pro animâ, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede, adusionem pro adusione, vulnus pro vulnere, livorem pro livore, fracturam pro fractura: sicut fecit, sic fiet ei: qualem inflixerit maculam, talem sustinere cogetur. Hoc autem jus sibi uni ulciscendum excepit Deus. Hunc gladium humana manus tractare nequit. Omnes enim qui acceperint gladium, gladio peribunt. Deus ultor, Deus vindex: Scietis, inquit, ultionem meam ex eis. Danielis innocentia nec regio quidem patrociniis factis defensa invidiæ coacta est cedere, exceptionem omnem rejecit invidiâ; in leonem caveam demissus est Daniel. Sed qui ei hoc confecerunt malum, suo id exitio pertulerunt ipsi; exedendum eis fuit, quod intriverunt alteri; monerâ pari repositum est flagitium. Apprehendit Deus sapientes in astutiâ eorum, & consilium pravorum dissipavit. Hunc lusum divina sapientia toto terrarum orbe ludit etiamnum quotidie; minima, maximâ culpâ ab altero in alterum admittit juxta Talionis pœnâ sunt luendæ. Nemo in alium impune malevolus est. Lex Talionis etiam nonnunquam connivere videatur, vel serò tandem plectit nocentem. Ideo tanti refert, ut hoc Talionis pœnam & legem quàm optimè capiamus, eamque mentis oculis assidue contemplerur, & nobiscum ipsi nunquam non reputemus istud: Si nocetas, imò si vel solum velis nocere, nocebitur tibi; malum, quod alteri dictaveris, ipse patieris. Atque de hoc priori capite capimus differere; jam cepta pertexemus, atque demonstrabimus, cur neminem scientes ac volentes vel minimum lædere, cur læsi non vindicare illud & ulcisci debeamus. Jus istud divini tribunalis est, non nostri. Lege Talionis Deus peritissimè utitur, & ad justitiæ libellam exactissimè Talionis multam infligit, quod jam explicatiùs trademus.

§. I.

Atto Moguntinus episcopus (quod Gazophylacium Christi cum attributionibus memorat) hominum egenorum plurimos, ut fama est, conclusit herreo, quod incendit. Dum miseri ejularent in ignibus, dixisse fertur: Audite, ut sibilent mures. Sed ipse demum, quidquid faceret, quocunque fugeret, quidquid muniminis adhiberet, & licet è continenti sedem suam in aquas transferret, mediis tamen aquis à muribus deprehensus & corrosus est. Hinc etiamnum vetus rei vestigium esse affirmant Turrim murium, Rheno cinctam. Luculentum proturs divina Talionis testimo-

Tom. II.

num, si verum. Est qui pluribus hanc esse fabulam contendant. Sed isthoc sanè testimonio nos non egemus; certiora supersunt.

Filius ad flagitia natus, immorigerus & inobsequens parentibus, patrem suum capillis dicitur extra ostium limen extraxisse in viam. Stolidus pater, & olim nimium indulgens filio, præbatur gratiam, nec sine ratione, se quidem aliquando simile quid agerem, sed suum à se patrem non extra fores protraxerem. Non desicimus similia crebro contigisse, & filios suis se parentibus tales exhibuisse, quales olim & ipsi parentes se suis exhibuissent progenitoribus: refractarii refractarios, obsequiosi & morigeri obsequiosos & morigeros senserunt. Vindex est Deus de his omnibus. Pœna Talionis nunquam non vigilat in reos. Rudolphus dux Sueviæ à plerisque omnibus Germaniæ principibus Imperator dictus, arma sed non adeo fortunata movit in Henricum IV. Imperatorem qui Pontificem Romanum Gregorium VII. variè exagitavit, eamque ob causam diadema & purpuram exuere jussus est. Rudolphus cum exauctoratus jam Imperatore Henrico ad Ellestrum Annem collatis signis congressus, sed infeliciter; nam dextrâ præcisâ & ventre suffosso, vivus tamen pugna excessit. Hic proceres suos, ut dicitur, allocutus: En, ajebar, Henrico Domino meo, quas debui, pœnas dedi, eadem dextrâ, quâ olim sacramentum dixi, & fidem illi meam obligavi, nunc muti- lo mihi moriendum; & ut perfidiam mortuo exprobrare possit tumulus, cum non amplius integer subibo.

Ita Urspergensis Abbas & Antonius Bonifinus memorant. De Henrici & Rudolphi causâ hic disceptare nostri muneri sanè non est. Uter jure fuerit æquior, æquo historiarum lectori permittimus judicandum. Nos Talionis legem hic profequimur. Jamque asserimus omnium proptetarum testimonis divinitus istud multò æquidissimum esse, nec illius in alterum fraudes & nequias vel levissimas inultas impunitasque dimitti, sed præsentis sæpius monerâ reddi. Ita divino jussu vociferatus Isaias: Ecce vos omnes, inquit, accendistis ignem, accenti flammis ambulate in lumine ignis vestri, in flammis, quas succendistis. De manu meâ factum est hoc vobis: in doloribus dormietis. Hoc idem jus Hieremias promulgat: Sicut fecit, facite ei, quoniam Domini ultio est.

Hoc idem jus sententiis & consensu omnium gentium jam pridem confirmatum. Tam apud Græcos quàm Romanos usurpatissima sunt isthæc talla: Hanc technam in teipsum struxisti, hoc commentum in tuum ipsius exitium reperisti. Quod tute intristi, quo tibi exedendum erit. Tardus ipse sibi malum creat. Nam è timore turdi viscus, & vilcatæ virgæ parantur, quibus & turdus & aliæ aves capiuntur. Eloquii Tulliani est: In tuum ipse mucronem incurres. Ita Livius bellum Punicum secundum executus: Sentiebat Hannibal, inquit, suis se artibus peti. Hinc illa passim decantata: Suâ arte, suo gladio, suâ lege, suo telo jugulari.

Hinc ingemiscens questus illi:

Heu patior telis vulnera facta meis.

Ita Goliathus dux Philistæus suomet gladio interemptus. Banais ex agmine Hebræo vir robustissimus (quod Chronicon Regum memorat) percussit virum Ægyptium, cujus statura erat quinque cubitorum, & habebat lanceam ut liciatorum recentium: descendit, igitur ad eum cum virgâ & rapuit hastam, quam tenebat manu & interfecit eum hastâ suâ.

E scriptoribus Augustæis Trebellius Pollio refert, Idem refert Marium, qui ævo Gallieni è triginta tyrannis unus fuit, olim fabrum ferrarium in officinâ cultros & gladios fabricasse. A follibus & ferro ad miliriam provolvit: hic eos fecit progressus, ut Imperator demum evaleret. Sed quod tam miserum quàm ridiculum; omnis Imperatoria ejus potestas unico triduo finita expiravit. Nam miles è Marii officinâ, Marium confodiens: Hic est, inquit,

Nicolaus Seneca lib. 4. de rebus Moguntiacis cap. 1. que pag. 7. mibi pag. 693.

In Rudolphum Duce Sueviæ Conradus à Liechtenau Abbas Urspergensis in Chronico suo mibi p. 172. & Anton. Bonif. De Ungaricâ lib. 3. mibi pag. 212. Sed ne quid dissimulem, hii scriptores refelluntur ab Andréâ Brunero p. 3. Annal. Boiorum lib. 11. mibi p. 107. Dux Sueviæ Rudolphus in Roman. Regem electus est anno 1077. Ita Urspergensis. Isaias c. 50. vers. 11. Hier. c. 50. vers. 15.

Glutinum accipium.

Ovid. in epist. Heroidum. Par. c. 11. v. 22. & 23.

Idem refert Aurelius Victor lib. de Caesaribus, mibi p. 140.

d d d

inquit,

inquit, gladius, quem ipse fecisti. Ita scorpius cornix rapuit, sed à suamet prædâ vulnus & unâ mortem accepit, ita rapinæ vitam impendit suæ.

Hæc omnia monitorum vicem sunt; quæ hoc unum identidem instillant. Quoniam Deus vindex est, & ultor usquequaque exactissimus in vindicandis fraudibus & injuriis omnium, qui vindictam ipsi uni transcribunt Tolerantiâ.

Hanc Talionis legem & pœnam sicut Latini & Græci, sic & Hebræi parçentis diversis enunciantes. Securis, ajunt, è silvâ prodit, sed & redit in silvam & arbores succidit. Sagitta ferit eum, à quo emissa est. Faber gerit compedem, quas fecit, cochleari, quod ipse fecit, os comburit. Nervosè ac sapienter dixit Attalus: Malitia maximam sui partem bibit. A quo non multùm abluens Hesiodus: Consilium malum, inquit, rex pessima consulerenti.

Cùm Theodosius Imperator acie jam structâ Eugeniûm tyrannum pèteret, ita faventem habuit ventum, ut missili, ab hostibus facta in hostes revolarent. Quod Claudianus hoc metris executus.

Claudian. in paneg. Theodos.

O nimium dilecte Deo, cui fundit ab antris
Æolus armatas hiemes, revolutaque tela
Vertit in auctores, & turbine reppulit hastas.

Saul & Achitophel
sui ipsorum
carnifices
fuerunt.

1. Reg. c. 24.
v. 13. & 16.

Ita Saul & Achitophel, qui exitum Davidis & interitû summis studiis, impendiis maximis quærebant, sui ipsorum carnifices fuerunt, suâ ipsi manu jugulati. Rex David à Saule ad necem undique quæsitus, cùm occidendi Saulis occasionem haberet paratissimam, manus tamen à cæde abstinuit, atque hoc unum dixit: *Judicat Dominus inter me & te, & usquequaque me Dominus ex te; manus autem mea non sit in te. Sit Dominus judex.* Certè fuit, simul & vindex. Ipse suo se gladio Saul induit; ipse suâ se manu suspendit Achitophel.

Talionis
pœnam
subiit rex
Antiochus.

2. Machab.
cap. 9. v. 4.
5. 6.

Ita rex Antiochus minabatur se venturum Hierosolymam, & congeriem sepulchri Iudeorum eam facturum. Sed qui universa conspicit Dominus Deus Israël percussit eum insanabili & invisibili plagâ. Et enim sinivit hunc ipsum sermonem apprehendit eum dolor dirus viscerum, & amara interiorum tormentum. & quidem satis justè, quippe qui multos & novis cruciatibus aliorum torserat viscera. Ita eum cæleste perurgebat judicium & æquissima Talionis pœna. Igitur pessimè percussus, & ut ipse alios tractaverat, peregre in montibus, miserabili obitu vitâ functus est. Vindex est Dominus.

Et v. 18.

§. III.

Ecclesi. c. 27.
vers. 28.
Ita Nicol.
Liramus.
Ibid.

Hæc omnia oratione brevi complexus Siracides: *Qui, ait, in altum mittit lapidem, super caput ejus cadet.* Durâ scilicet vindictæ sententia, quæ mentem perpetuo dolore cruciet. *Et plaga dolosa dolosi dirigit vulnera.* Ita quidem ut partim vulneret percussum, partim ipsum etiam percipientem, & quandoque hunc multo gravius, ita vulnera dividuntur: *Et qui foveam fodit, incidit in eam.* Idem præcinit & psaltes: *Lacum aperuit, & effodit eum, & incidit in foveam, quam fecit.* Convertetur dolor ejus in caput ejus, & in verticem ipsius iniquitas ejus descendet. *Et qui statuit lapidem proximo suo, offendet in eo, & qui laqueum alii ponit, peribit in illo.* In falsis Susannæ judicibus, in invidis Danielis accusatoribus compertum est hæc omnia esse verissima. Lapis in altum missus in ipsorum caput recidit. Dolosa invidiæ plaga Danielem levius, quàm dolosos ipsos vulneravit; incidit in leoninam foveam, quam Danieli effoderunt. Ad lapidem offenderunt, quem Danieli statuerunt. Perierunt laqueo, quem innocenti posuerunt. Nimirum, quod psaltes dixit, *in laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.* Addit Siracides: *Facienti nequissimum consilium, super ipsum devolvetur, & non agnoscer unde adveniat illi.* Nam subito & ex improvviso illud idem consilium, quo alteri malum machinabatur, ipsum opprimeret consultorem. Deus enim ulciscetur illius noxam eâ ratione ac

Ibid. v. 29.

Ibid.

Ps. 9. v. 16.

Ecclesi. c. 27.
vers. 30.

viâ, quam ille nunquam suspicatus est. Quocirca David multâ ejus rei experientiâ confirmatissimus: *Cognovi, ait, quia faciet Dominus judicium inopis, & vindictam peccatorum: Virescens in omnes adinventiones eorum. Ad institutum faciunt, quos è Rhadamanto versis recitant;*

*Iusta malis hæc est admissio crimine pœna.
Si qua fecerunt, eadem patiantur & ipsi.*

Res certissima Auctorem scelus repetit, suoque premittitur exemplo nocens. *Et sicut exemplum bonum, ait Seneca, circumvolutum ad facientem revertitur: sic mala exempla recidunt in auctores, nec ulla miserratio contingit hiis, qui patiuntur injurias, quas posse fieri, faciendo docuerunt.* Plutarchus de serâ Numinis vindictâ memorat, Callippum eodem ipso pugione, quo Dionem ille sub amici specie interemerat, à locis fuisse jugularum. Innumera talia quotidiana sunt experientiæ documenta.

Nec ipsæ quidem facietia, & nequioris notæ sales sine Talionis pœnâ sunt. Anno Christiano millesimo quingentesimo septuagesimo octavo, eisdem Antuerpiâ urbe minimæ Societatis Patribus, inter eos qui vacuas eorum ædes invisebant, partim avidè alienas domos, ut ante fit, inspercturi, partim usurpaturi oculis gaudium ex inimicorum infortunio, fuit unus aliquis è trivio scorta, ut sibi videbatur, non infacetus, qui ludum populo daturus, hæcæ ædes ingressus, fasciculum straminis albæ appensum virgæ pro foribus suspendit & fenestrâ quali civicam plebem domesticæ funeris ac pestilentie, morte gentis admoniturus. Movit ea species prætereuntibus admirationem, nonnullis & risum. Atque ex eis uni fores importunè pulsati, ille intus exclamans: *Quid, malum, hic pulsas?* inquit. An non præfixa mortis insignia, virgam & stramen inspicis? Quotquot hæc ædes incolebant, pestilentia sublatis sunt. Mirum dictu: eodem die cùm nusquam esset in urbe contagio, malevoli detrisoris domum invasit pestis, coëgitque illum domi suæ flere id, ex quo risum in alienâ captaverat. Ad minima quæque vigilat justissima Talionis pœna. Cùm enim vindictâ divina, inquit Nicetas Choniates, tot manus & pedes habeat, cùm acutissimè omnia percipiat, & potentibus prædita sit auribus, nil obliviscitur, nil inultum præterit.

At nos aded præfractè fatui, & ad nocendum aliis tam prompti sumus, ut ubi vel minima sese prodit occasio, nox vel gratulabundi advolemus dicamisque: *Hæc vulnere pater locus, configamus hunc nebulonem; impellamus illum in has pedicas, his hærebit: Venite, eradamus eum de terrâ viventium.* Mille talia quotidie est audire. Insania incredibilis, & cæcitas humana non cogitantium: Deus etiamnum orbem administrat inspector & scrutator animorum. Quid hæc ago? Hic lapis in caput meum recidet, hoc jaculum latus meum hauriet: quidquid ego vastramenti aut infortunii in alium struxero, in meum verticem revolvetur. Nam quamvis ille, quem meis artibus peto, tam imbecillis sit, ut mihi resistere non possit, Deus reverâ hoc impunè non sinet. Humanis fraudibus non fallitur Numen. Hoc machinamentum, hunc altum meum *Vindicans vindicabit, Altissimus enim patiens est redditor, etiam invidiosorum, quos nos hilares nugas, & jocularis astutis specioso nomine appellamus.* At Deus etiam horum pœnas repetit, *Virescens in omnes adinventiones.* Hinc cum inopinato, quod sæpe fit, malo involuimur, pro se quisque cogitet: *An non tu simile quid alteri fecisti? Cogita.* Nunc igitur Talionis pœna te tangit, & non agnoscis unde adveniat. Sed anni sunt, inquit, jam multi cùm hoc à me factum. O te albæ mentis hominem! *Patiens redditor est Altissimus, qui expectandam Talionis pœnam in annos triginta, septuaginta, centum ac plures possit differre.* Vadimonii diem producit, non omittit.

Non ergo quemquam vel te minimâ lædamus, sed, nec lædere cogitemus, quoniam vindex est Dominus. Eâ ratione ac

dem quippe mensurâ (quod milles ingerendum) quâ mensi fuerimus, remerietur nobis eadem. Sed non tantum neminem ledamus, sed nec vindicemus læsi. Quod Deus læpius severè præcipiens. Non quaras ultionem, inquit, nec memor eris injuriæ civium tuorum. Mea est ultio, & ego retribuam eis in tempore. Mibi vindicta, ego reddam. Aut igitur neminem læde, nec læsus vindica, aut à Deo certissimam Talionis pœnam Expecta.

CAPUT XXIII.

Danielis admiranda visio de quatuor diversis bestiis.

Scra Danielis historia sex primis capitibus res gestas quatuor regum, Nabuchodonosoris, Balchalaris, Darii, Cyii recenset. Capite insequenti septimo ab historiâ fit transitus ad visiones. Vidit Daniel anno Balchalaris regis primo, Hebrææ plebis captivæ quinquagesimo quarto: Daniel, inquam, vidit quatuor diversas belluas à mari emerâs. Prima divino spectatori objecta fuit Leæna, & quidem alata. Ursus altera. Tertia Pardus, sed alis pariter, perinde ut læna, instructus. Quarta horribilis & ignota feras; dentibus ferreis, cornuta. Per quatuor has bestias à se visas Daniel diversas quatuor Monarchias orbis adumbrat, quod jam explicabimus.

§. I.

Videbam, inquit Daniel, in visione nocte, & ecce quatuor venti cali pugnabant in mari magno. Num propheta quatuor Angelos, regnis quatuor Præfectos, an verò varias regnorum mutationes, tumultus, seditiones intelligat, ab eruditis disceptari potest. Nos scholis hæc talia permittimus enucleanda. Quatuor diversæ bestiæ, præcorum patrum consentiente explicatu, quatuor regna seu monarchias designant.

Prima quasi læna, & alas habebat aquilæ. Hæc Babylonis, regni Chaldaei, & Nabuchodonosoris est effigies. Mirabilis fanè bellua Nabuchodonosor, alatus leo. Et quamvis à Daniele hoc loco dicta Babylonicum regnum primario significatu spectent, ipsum tamen etiam Nabuchodonosorem demonstrat, qui Babylonis * ampliplicator & alter conditor. Hinc leoni alis aquilinis prædico comparatur. Nam uti principes animantium sunt Leo & Aquila, ita metallorum rex est aurum. At qui statua in somnio visæ caput aureum Nabuchodonosorem notabat. Quod clarissimè Daniel: Tu, inquit, rex regum es, Tu es ergo caput aureum. Hebræus vates Hieremias Nabuchodonosorem sub leonis schemate describens: Ascendit leo de cubili suo, ait, & prado gentium se levavit: egressus est de loco suo, ut ponat terram tuam in solitudinem: civitates tua vastabunt remanentes absque habitatore. Super hoc accingite vos ciliciis, plangite & ululate. Sed & Aquila fuit Nabuchodonosor, qui magnâ celeritate, multisque victoriis imperium Babylonicum ampliavit. Quod vaticinatus Habacuc: Opus, inquit, factum est in diebus vestris, quod nemo credet, cum narrabitur. Quia ecce ego suscitabo Chaldaeos, gentem amaram & velocem, ambitum super latitudinem terræ, ut possideat tabernacula non sua. Horribilis & terribilis est: ex semetipsâ iudicium & onus eius egredietur. Leviore pardis equi eius, & velociore lupis vesperturnis, & dissidentur equites eius: equites namque eius de longe venient, volabunt quasi aquila festinans ad comedendum. Omnes ad prædam venient, facies eorum ventus urens: & congregabit quasi arenam captivitatem. Et ipse de regibus triumphabit, & tyranni ridiculi eius erunt: ipse super omnem munitionem ridebit, & comportabit aggerem, & capiet eam. Tunc mutabitur spiritus, & pertransibit, & corruet: hæc est fortitudo eius Dei sui.

Nabuchodonosori postmodò leoni aded creverunt alæ

A aquilinæ, ut ei reges alii, quantumcunque potentes essent risui: Tyranni, ait Habacuc, ridiculi eius erunt; ludibrio eos habebit, facietque illos moriones suos, vel scabella pedum, quod Sapor fecit Valeriano Cæsari, & Tamerlanes Bajazeti Turcarum Imperatori. Tunc elato tot victoriis Nabuchodonosori mutabitur spiritus ex humano quasi in divinum; volent enim in auræ statuâ, quam eriget, adorari ut Deus. Hanc ob causam ex humano spiritu mutabitur in ferum, ut sibi bos esse videatur. Unde ex hominum cœtu transibit ad convitum belluarum, & ex altissimo fortunæ fastigio, in abyssum miseriæ & infelicitatis corruet. Atque ob eandem Chaldaeorum superbiam ab ipsis Monarchia ad Persas & Medos transibit. Hæc scilicet ita est divina Nabuchodonosoris & Dei sui fortitudo. Glorietur nunc leo iste de suis & Beli sui viribus, quibus ad eò insollescibat. Idcirco, & Daniel primam hanc belluam considerans: Aspiciebam, inquit, donec evulsa sunt alæ eius, & sublata est de terrâ, & super pedes quasi homo steris, & cor hominis datum est ei. Geminæ alæ Nabuchodonosori sunt præcissæ, duplex imperium Assyriacum & Babylonicum illi ademptum, ipse insuper rationis usû, & humano sensu privatus in silvas instar onagri correptus, dum serio respiceret, Deumque agnosceret. Ita hæc bestia in pedes erecta ut homo. Nec diu tamen hoc gradu perstitit. Nam Darius & Cyrus non solum pennas aliquot subduxerunt alis, sed alas totas evulserunt; siquidem Babylone occupatâ geminum imperium ad Persas & Medos transfulerunt. Hic Tullianum illud usurpemus. Qui mihi pennas incidierunt, nolunt easdem renasci. Nabuchodonosor alatus leo, volatus nimis altos meditatus, tam altè corruit, quàm ascendit, insuper & alas amisit. Descant homines non altè volare, sed modestè incedere, ne (beati Maximi verbis) ambulare non possimus, qui volare tentamus, & amittamus plantas qui altissimus pennas.

§. II.

Altera bestia Danieli visâ, Ursus. Et ecce, inquit, bestia alia similis urso in parte steris: & tres ordines erant in ore eius, & in dentibus eius, & sic dicebant ei: Surge, comede carnes plurimas. Persarum & Medorum monarchia hæc repræsentatur urso. Crudeles urfos esse sacræ docent pagina. Salomonis effatum est: Leo rugiens, & ursus esuriens, princeps impius super populum pauperem. Hieremias vates: Ursus insidians, inquit, factus est mihi, leo in absconditis. Persarum crudele ingenium a Theodoretus pluribus commonstrat. Idederes, Sapor, Baramenes reges Persici heu quales fuere in Christianos? lentis eos suppliciiis affecerunt, membratim mori iusserunt, pellem vivis abstraxerunt usitatâ crudelitate. b Cælius Rhodiginus suis illos coloribus expingens: Callidi sunt, inquit, superbi, crudeles, vivis hominibus cutes detrahunt per partes, sed & integras quandoque. Ministris inter epulas nec hircere licet, nec ipuere. Ursi sunt Persæ sævitia.

Deinde ursi laborum & inediæ patientissimi Aristotele, Plinio, Aliano testibus, hiemem suctu priorum pedum agit ursus: idem facit ursa nimium pinguefecens. Persæ veteres quod Xenophò d affirmat, laboriosi, parsimonii & abstinentiæ præcipui pape solo cum sale ac cardamo victitarent. Thomas Aquinas è Trogo Pompeio testimonium recitans: Persæ, inquit, ad eò parci sunt in victu, ut pane sicco pane semper utantur, nisi gratiâ hospitem, vel festi causâ rationem mensæ mutant. Quæ Herodotus e confirmans: E coriis, inquit, reliquam vestem ferunt, qui non quibus volunt, cibis vescuntur, sed quos habent, utpote regionem asperam incolentes. Ad hæc potu non vini utantur, sed aquæ.

Tertiò, ursi sunt hebeti visu, molli ac debili capite. Tertia: Plinius id asserens: Invaldissimum, ait, urso caput, quod leoni fortissimum. Hinc ursi caput vel minimi vulneris